

Дзітмары і мастацтва

ПРАЛЕТАРЫ УСІХ КРАІН, ЯДНАЮЦЕСЯ!

ПРЭМІІ КОНКУРСУ ІМЯ ГЛІНКІ

СУБОТА — НАДЗЕЛЯ

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕНнікаў БССР

Год выдання 37-ы
№ 95 [2261]
3 снежня 1968 г.
АСТРАК
Цана 4 кап.

ЦЭНТРАЛЬНАМУ КАМІТЭТУ КАМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ САВЕЦКАГА САЮЗА

Прадстаўнікі шатнацыянальнага калектыву савецкіх мастакоў, які сабраўся на свой Трэці Усеаюзны з'езд, звяртаюцца са словамі гарага прывітання і ўдзячнасці да роднай Камуністичнай партыі — выпрабаванага авангарда савецкага народа.

Мы выказваем гарачую ўдзячнасць Цэнтральнаму Камітэту КПСС, Прэзідыуму Вярхоўнага Савета СССР, Савецкаму ўраду за высокую ўзнагароду — ОРДЭН ЛЕНІНА, якой ўдасцелен Саюз мастакоў СССР.

Мы сардэчна дзякуем Цэнтральнаму Камітэту КПСС за натхняючую ацэнку ролі мастацтва, працы мастака ў камуністычным будаўніцтве, за клопаты і давер партыі, выказаныя ў прывітанні ЦК КПСС нашаму з'езду.

Вялікі і значнаы дасягненні савецкай мастацкай культуры, асветленай высокімі ідэямі марксізма-ленінізма. У дні святкавання пяцідзесяцігоддзя юбілею Савецкай дзяржавы, аглядаючыся на цяжкі і слаўны шлях, пройдзены нашай краінай, мы лічым раз за асаблівай вострымі адчулі ўсядзённы, наколькі важны для паўнацэннай творчасці пераможнае служэнне мастака рэвалюцыйнай барацьбе, вернасць палітычнае веданне жыцця.

Усе історыя нашага мастацтва пацвердзіла жыццёвы і правільныя прынцыпы партыйнасці і народнасці мастацкай творчасці. Яны заўсёды спявалі аснову мастацкай палітыкі Камуністичнай партыі і дэмакратыі мастакам ствараць творы, якімі ганарыцца наш народ і ўсе прагрэсіўнае чалавецтва.

У свеце ідзе неспрыкрывае класавая барацьба. Імпэрыялізм імкнецца ўсім спосабамі прышчыніць пераможнае шэсце сацыялізму. Як і ўвесь наш народ, мы адрабаме свае меры, прынятыя Савецкім ўрадам па ўмацаванні адзітнага сацыялістычнага лагера, па ачышчэнні Маскоўскага дагавору паміж СССР і Чэхаславакіяй.

Красавіцы і лінгвісты Пленуму ЦК КПСС далі глыбокі аналіз міжнароднай абстаноўкі, націлілі ўсіх нас на яшчэ больш актыўную работу, смелую, рашучую барацьбу супраць буржуазнай ідэалогіі.

Мы запэўніваем Цэнтральны Камітэт нашай партыі ў тым, што дзеянне савецкага вымушчанага мастацтва будзе імплементаваць з перамогаю камуністычны ідэал.

Савецкі мастак лічыць сваім абавязкам разам з усімі народам актыўна ўдзельнічаць у будаўніцтве новага грамадства. Гэта адзінае перада мастакам неабмежаваны перспектывы творчасці.

Сацыялістычны рэалізм, прынцып якога мы прытрымліваемся, — гэта выражэнне нашай агульнай ідэя-творчай пазіцыі, гэта аснова паўнацэннай мастацкай творчасці. Сацыялістычны рэалізм дае найшырэйшыя магчымасці для найбольш плённага развіцця таленту, разнастайнасці віду, жанраў, стыляў мастацтва, жывога наватарскага пошуку.

Савецкі мастак адхіляць спробы буржуазных ідэолагаў ачарніць і прынізіць нашу перадавую сацыялістычную культуру. Мы заўважым: майстры савецкага выяўленага мастацтва адчуваюць гордасць за сваю сацыялістычную Радзіму, за працоўны падзвіг савецкага чалавека, радуюцца росквіту культуры ўсіх брацкіх народаў нашай краіны.

Мы ведаем, які складаны мастацкі праца, які творчы цяжкасці адчувае сапраўдны наватар, які шукае ярыга, выразнага ўсаблення сучаснай тэмы. Але мы ніколі не згодзімся лічыць наватарствам фармальнасці «шуканні», пад якой бы крылівай казай яны ні пародзіліся, якой бы шумнай рэкламай яны ні суправаджаны.

Творца абавязвае абавязку мастацка-слухачу рэалізму. Быць выразным і гэта адна з вялікіх традыцый класічнага рэалізму. Мы памімаем народных ідэалаў, задавальняючы ўсё большыя эстэтычныя патрэбнасці савецкага народа — высокі абавязак кожнага савецкага мастака. Творца фармальнасці не натуральна слабым, не павінна быць месца ў нашай творчай рабоце.

Мы, дзеянне савецкага выяўленага мастацтва, прадстаўнікі розных пакаленняў, усіх нацыянальнасцей, розных творчых пошукі, адзіныя ў сваім глыбокім і шырым імкненні верна слухаць сваёй творчай працы народу і лінгвісты партыі. Мы пераняны ў тым, што няма нічога больш высокага і ганаровага для кожнага мастака, чым праўдліва паказаць нашай сацыялістычнай рэчаіснасці, усталяванне вялікіх ідэалаў камунізма! Няма нічога больш высокага і ганаровага для савецкага мастацтвазвучання, чым з марксісцка-ленінскай пазіцыі раскрыць працы сусветнага мастацкага развіцця, абгавіраць багаты вопыт савецкага мастацтва, настойліва і страсна прапанаваць яго дасягненні, адстойваць чыстыя прынцыпы сацыялістычнага рэалізму.

Перад намі вялікія, выключна адважныя задачы падрыхтоўкі да 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна.

Саюз мастакоў СССР, майстры ўсіх брацкіх рэспублік ужо разгарнулі работу па падрыхтоўцы да маючых адбыцца юбілейных выставак. Савецкі мастак імкнецца стварыць новыя творы, якія глыбока раскрываюць веліч і трыумф лінгвізма, адзітнага Камуністичнай партыі і савецкага народа, шматграннасць і абаяльнасць геніяльнай асобы Ільіча. Ленінскі ідэал націлі і заўсёды будучы натхняць дзеянне савецкага мастацтва на стварэнне новай палымаянай партыйнасці і высокага майстэрства.

Трэці з'езд савецкіх мастакоў запэўнівае Цэнтральны Камітэт Камуністичнай партыі: савецкі мастак аддадуць увесь свой талент, усе свае сілы, каб выканаць гістарычныя задачы будаўніцтва камуністычнай культуры, каб натхнёнымі творамі адказаць на клопаты партыі і народа.

Нахай жыве савецкі народ — будаўнік камунізма!
Нахай жыве лінгвісцкая Камуністичная партыя Савецкага Саюза — арганізатар і натхніцель нашых перамог!

ТРЕЦІ З'ЕЗД МАСТАКОЎ СССР

III УСЕАЮЗНЫ З'ЕЗД МАСТАКОЎ ЗАКОНЧЫЎ РАБОТУ

29 лістапада III Усеаюзны з'езд мастакоў закончыў сваю работу. Не ўрачыстым заключным паседжанні з'езда Саюза мастакоў СССР быў уручаны ордэн Леніна.

Намеснік Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР М. А. Ясяноў абвясціў указ аб ўзнагароджанні Саюза мастакоў вышэйшай ўзнагародой — Радзімы і прымацаваў ордэн на шыю Саюза мастакоў. Ад імя Цэнтральнага Камітэта партыі, Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР і Савецкага ўрада М. А. Ясяноў павіншаваў дэлегатаў з'езда, усіх мастакоў краіны з урадавай ўзнагародой і пажадаў ім новых творчых поспехаў.

Са словамі ўдзячнасці выступілі народны мастак СССР К. Ф. Белашова.

Пад грым даўга не змаючых апладысмантаў народны мастак СССР М. В. Томскі зачытаў тэкст прывітальнага пісьма з'езда Цэнтральнаму Камітэту КПСС.

Затым былі падведзены вынікі выбараў новага складу праўлення Саюза мастакоў СССР і Цэнтральнай рэзідэнцыйнай камісіі саюза.

Была прынята пастанова з'езда. У ёй гаворыцца, што III Усеаюзны з'езд мастакоў з вялікім хваляваннем і вялікай радасцю ўспрыняў ўзнагароду Саюза мастакоў ордэнам Леніна. Савецкі мастак расцэнюе гэтую высокую ўзнагароду як выяўленне клопату партыі і народа аб росквіце нашага мастацтва, як натхняючую ацэнку сваёй працы.

З ГЛЫБІНЬ ЖЫВАТВОРНЫХ

Гудзь абласныя аяллы мастацкай самадзейнасці

ВІЦЕБСК

У гэты дзень у Палацы культуры ўпраўлення бытавога абслугоўвання было святочна і ўрачыста. Тут адбыўся заключны канцэрт агляду мастацкай самадзейнасці Віцебшчыны, прысвечаны 50-годдзю БССР і Кампартыі Беларусі. Побач з такімі шырока вядомымі калектывамі, як народная харавая капэла настаўнікаў, народны ансамбль песні і танца «Маладосць», народны ансамбль танца «Юрачка», выступілі дзесяткі іншых самадзейных калектываў. Для многіх з іх аглядаў першым сур'ёзным экзаменам на сталасць.

У заключным канцэрте ўдзельнічала трынаццаць харавых калектываў. Асабліва ўрадава глядачоў хор Палаца культуры наваполацкіх нафтавікоў. Высокую культуру выканання прадэманстравала капэла медыцынскага інстытута. У канцэрте прагучалі песні кампазітараў аматараў Віцебшчыны Б. Мараліфа, В. Гарбатыўскага і М. Пітронкі.

Шырока былі прадстаўлены інструментальныя ансамблі, танцавальныя калектывы. Нягледзячы на тое, што ў Віцебскі гарадскі сімфанічны аркестр і інструментальны ансамбль калгаса «Заря» Глыбоцкага раёна і Ляданскага сельскага клуба Віцебскага раёна.

Як ніколі раней, багата было на агляда танцавальных нумараў. Танцоры Наваполацкага клуба будаўнікоў прывезлі на агляда арыгінальна пабудаваны «Маладосць». Народны ансамбль танца «Колас» парадваў глядачам танца «Наханячка», запісаным на Віцебшчыне. Яркую вакальна-харэаграфічную кампазіцыю «Тры сястры» абдружылі народы Украіны, Беларусі і Расійскай Федэрацыі паказаў народны ансамбль песні і танца «Маладосць».

Харатэрна, што ў гэтым аглядае адчуваецца зварот самадзейных калектываў да мясцовай народнай творчасці, да твораў беларускіх кампазітараў. Ледаз не кожны калектыў выконваў беларускія песні і танцы, якія былі ў іх роднай мясцовасці. Многія нумары былі своеасаблівай візітай картак калектываў. Напрыклад, ансамбль абрадавых песні саўгаса «Аршанскі» выканаў цудоўную народную песню «Жніва», якая здаўна была на Аршаншчыне. Цэла сустрэлі глядачы песню «Шумяць вербы», якую праспяваў жаночы вакальны ансамбль з калгаса імя Чапаева Ляданскага раёна.

На жаль, і на гэтым юбілейным аглядае чыталіны выглядалі ў параўнанні з іншымі самадзейнымі артыстамі невыразна і бледна. Мала было і салістаў. І ўсё ж, нягледзячы на гэтыя недахопы, заключны канцэрт выліўся ў сапраўднае свята народных талентаў.

Ул. ГАНЧАРОВ,
(па тэлефоне).

МІНСК

У аргучовым Доме афіцэраў адбыўся заключны канцэрт самадзейных калектываў Міншчыны, прысвечаны 50-годдзю рэспублікі і Камуністичнай партыі Беларусі. Многія гарады і раёны праслалі пераможцаў занальных аглядаў. Большасць з іх выступіла адметна, з высокім майстэрствам.

Некалькі калектывамі была прадстаўлена Чэрвеньшчына. Добра ўспрыялі глядачы «Беларускую поўнку», выкананую ансамблем народных інструментаў раённага Дома культуры. Як звычайна, на вышнім аказаўся хор саўгаса «Натальеўск», якім вельмі ўжылі каторы год кіруе настаўнік Чэрвеньскай музычнай школы І. Няборскі. Славіцца

М. А. МАСАРЭНКА.

«...КАБ З КАЛАСОЧКА ДЫ ЖЫТА БОЧКА»

ВЫСТУПЛЕННЕ НАРОДНЫХ СПЕВАКОЎ ПАЛЕССЯ У МІНСКУ

Дубейкі, 79-гадовага Есіпа Сілако з Лазараўкі, «каршыф» кіляненскага гурта Аляксандра Каранчука і кіляненскага ж жаночага квартэта, які праспяваў анімамітую «чарачку» — поўную гумару і задору беларускую застольную. Кожная песня ўражвала высокаэстэтычным, дакладным чакані тэкстам, меладычнасцю і арыгінальнасцю. Давадзілася проста адзіліцца, як хараша і вельмі ж па-сучаснаму гучыць звычайная, пазыбавітая «Каласка», поўная сардэчнай зычлівасці людзям, пажаданай добрага здароўя гаспадарам хаты, багатага прыплоду ў хляве, высокага ўраджаю на ніве — «каб з каласочка ды жыта бочка»...

А ў іх усё было проста — ад аднаго, пахытага і аздобленага ўласнымі рукамі, ад самаробных інструментаў, ад нетаропных, спаважных, нібы ў запасе ў іх была вечнасць, выхадзіла на сцэну — да саміх песняў і мелодыяў, простых той вялікай праставай высокага мастацтва, калі, як кажуць, «ні ўбавіць, ні прыбавіць»...

Канцэрт палекіх спевакоў склаўся з дзвюх частак. У першай пелючы гурты «паказалі» калядарныя і сямейна-абрадавыя песні, у другой, які сказаў існуючая прапаганда твораў чыстэрафічных калектываў мастацтвазнаўца Зінаіда Мажайка, — лірычныя песні, якія спяваюцца кабы калі. Песня за песняй — і ў зале не засталася месца ні аб'яважасці, ні прадурасці. Волпесні гучелі, ператвараліся ў абыякую, усё часцей чуваць былі крыкі «біс»...

Асабліва шмат апладысмантаў, які ў першы прыезд, выпала на долю тонежскіх спевакоў Марыя і жанкі Сцяпана і Марыі

Больш як два тыдні ў сталіцы братняй Украіны Кіеве працягваўся чацвёрты Усеаюзны конкурс-вакалістаў імя Глінкі. Першае месца спрыя спявачан прысуджана студэнтцы Харкаўскага інстытута мастацтваў Гіаелі Цыцолі, якая неадружы стала салісткай Харкаўскага опернага тэатра. Другую прэмію заваявала салістка Новадзвінскага дзяржаўнага акадэмічнага тэатра оперы і балета Лілія Салаян.

Сярод мужчын першае прэмію атрымаў студэнт Беларускага ўніверсітэта літэратуры і журналістыкі А. Заграбальны і студэнт Уральскай кансерваторыі Д. Дашыпаў.

Удзельнік конкурсу, студэнт Беларускай дзяржаўнай кансерваторыі В. Кучынскі (клас дацэнта А. Карынскага) падымаў чацвёртую прэмію з маскічом М. Літманавым.

Народны ансамбль танца «Лявоніха» Палаца культуры Мінскага трактарнага заводу пад кіраваннем заслужанага дзеяча культуры БССР М. Чысцікова рытуе вялікую канцэртную праграму да юбілею рэспублікі і Кампартыі Беларусі.

У суботу і надзеля ансамбль рэцэпіраваў харэаграфічную карцінку «Мінскія зоры».

МІНСК, 1-га СНЕЖНЯ

З раніцы ў надзеля інагалодна было і пад'езд Беларускага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета. Тут а сустрэлі саваі анансмага рабочага трактарнага заводу. Ён быў з жанкай і дзюма дзеці-школамі.

— Сёння ідзе «Русалка». Рашылі схадзіць усёй сям'ёй.

Пры поўных залах прайшлі спектаклі «Вараншчына» і «Варшавская мелодыя» ў рускім драматычным тэатры імя М. Горькага. Тэатр ліл паказаў юным мінчанам спектаклі-казку «Іван — салініскі сын», Тэатр юнага глядача — «Дзямін».

Аматараў арганіка музыкі зацікавала лекцыя музызнаўцы Л. Аўрэхі, якая адбылася ў Палацы культуры Антаніна Паўлавіча. Лекцыя суправаджалася ўручэннем з твораў Баха і Чайкоўскага ў выкананні І. Жураўленкі. А ўвечары сюды прайшлі прыхільнікі савецкага таленту Марыі Міронавай і Аляксандра Меланера, пры ўдзеле якіх адбыліся спейралі «Сем іонак Сіняй Баравой».

Як заўсёды гасцінна былі расчынены дзверы Мінскага Палаца піанэраў. Больш як 300 чалавек сабралася тут на цікавую сустрэчу з удзельнікамі секстаэта дом Беларускага радыё пад кіраваннем Л. Смілюкоўскага. На сустрэчы з дзецьмі выступілі замужнае артыстка БССР Марыя Адамея і саліст Беларускага радыё і тэлебачання Юры Сміроў.

Ну, а як у гэты дні правілі свой адпачынак тым, хто не дайшоў у тэатры, цырк і канцэртны залы? У палацы культуры прафсаюзаў, трактарнага заводу, камвольнага камбіната, будаўнічага трэста № 1 і клубах іншых прамысловых прадпрыемстваў адбыліся вечары адпачынку з выступленнямі самадзейнасці, танцаў і інш. У гэтых у маладых рабочых аўтазавада бабыла група артыстаў філармоніі, туюх выкананні прагучалі песні савецкіх кампазітараў, вершы аб дружба і каханні.

Аматары ханяя жанкі аглядаць у Палацы спорту сустрэчу мінскіх тэлепаўстаў са сваімі адначасна і з горада імямі нагорна. У Палацы спорту працоўных рэзерваў адбыліся заняткі розных секцыяў.

І толькі ніколі не змагі пайсці на гэты раз многіх дзельніцаў на стацыяна самадзейнасці. Сімажам па сарэту: яны рыхтаваліся да заключнага канцэрта гарадскога агляду, прысвечанага юбілею рэспублікі і Кампартыі Беларусі.

Вось, бадай, і ўсё, аб чым я хачу расказаць нашым чытачам у гэтым невялікім рэпартажы.

РАНІЦАЙ, УДЗЕНЬ, УВЕЧАРЫ

Субота — сямейны дзень адпачынку ў Палацы. Гэта ўсё вядомае, калі ўвечары ўвечары ідуць у тэатр, у Палац і дарослыя, і дзеці. Нондэма знаходзіцца занятка па душы. Дзіцячым запрашаюць у спецыяльна пакой, у якім многа розных цацкі. Дзяржурны выхваляе і працуе, і яны на гарадскім пачатковай адукацыі з дзецьмі, пачуць адпачываюць бацькі.

У адной з залаў Палаца ў суботу была адкрыта мастацкая Леніна. Нафтабудульцы мелі магчымасць пазнаёміцца з рэспубліканскімі карцін вядомых савецкіх мастакоў, з работамі народных умельцаў.

ПРЭМ'ЕРА ПІНЧАН

У суботу ў Пінскім гарадскім Доме культуры адбылася прэ'ера спектакля «Паўліна». На сцэне адылі неўміручыя вобразы купальскага твора. Вось пакуце, вясельца, жарты Паўліна — метадыст Дома культуры Антаніна Паўлавіча. Не павінец рабочых заводу штучных скур Аляксандра Вавжана і Льва Фанаровіча. Яны ў спектаклі выступілі ў роліх Лустаравіча і пана Выкоўскага. У агульную атмасферу каменды арганіка ўпалісалі пэтка Агата (модэля Ганна Казалеўна) і Аляксета (ветэран народнага тэатра Ганна Міхайлава).

Паставіў спектакль рэжысёр народнага тэатра заслужаны дзеяч культуры рэспублікі І. Сакоўскі, мастацкае афармленне А. Белавуса. У «Паўліны» удзельнічае Уся група тэатра — 30 чалавек і аркестр Дома культуры.

«Паўліна» — 26-я прэ'ера пінчан. У надзеля народны тэатр паказваў не воінам Савецкай Арміі.

Л. КАЛДА.

«МАРЖЫ» У МІНСКУ

Ні мароз нам не страшны, ні гарачына, — так гавораць пра сабе «маржы», — людзі якія купуюць і летам і зімой. Амаль кожны дзень іх можна сустрэць на Камсамольскім возеры, што на Усходняй Мінска. Вось і ў гэты выхадны яны прыйшлі сюды «сважыцца».

Фота А. ЛУКАШОВА.

Людка Васіля Шведы выраблена са звычайнай сасны.

Фота А. КАЛЯДЫ.

Людзі Васіля Шведы выраблена са звычайнай сасны.

Фота А. КАЛЯДЫ.

Людзі Васіля Шведы выраблена са звычайнай сасны.

Фота А. КАЛЯДЫ.

Людзі Васіля Шведы выраблена са звычайнай сасны.

Фота А. КАЛЯДЫ.

Людзі Васіля Шведы выраблена са звычайнай сасны.

Фота А. КАЛЯДЫ.

Людзі Васіля Шведы выраблена са звычайнай сасны.

Фота А. КАЛЯДЫ.

Людзі Васіля Шведы выраблена са звычайнай сасны.

Фота А. КАЛЯДЫ.

Людзі Васіля Шведы выраблена са звычайнай сасны.

Фота А. КАЛЯДЫ.

Людзі Васіля Шведы выраблена са звычайнай сасны.

Фота А. КАЛЯДЫ.

Людзі Васіля Шведы выраблена са звычайнай сасны.

Марыя і Сцяпан Дубейкі (злева) спяваюць з глушакімі гуртам «Смутны вечар, цікі ранак».

«...КАБ З КАЛАСОЧКА ДЫ ЖЫТА БОЧКА»

ВЫСТУПЛЕННЕ НАРОДНЫХ СПЕВАКОЎ ПАЛЕССЯ У МІНСКУ

Дубейкі, 79-гадовага Есіпа Сілако з Лазараўкі, «каршыф» кіляненскага гурта Аляксандра Каранчука і кіляненскага ж жаночага квартэта, які праспяваў анімамітую «чарачку» — поўную гумару і задору беларускую застольную. Кожная песня ўражвала высокаэстэтычным, дакладным чакані тэкстам, меладычнасцю і арыгінальнасцю. Давадзілася проста адзіліцца, як хараша і вельмі ж па-сучаснаму гучыць звычайная, пазыбавітая «Каласка», поўная сардэчнай зычлівасці людзям, пажаданай добрага здароўя гаспадарам хаты, багатага прыплоду ў хляве, высокага ўраджаю на ніве — «каб з каласочка ды жыта бочка»...

А ў іх усё было проста — ад аднаго, пахытага і аздобленага ўласнымі рукамі, ад самаробных інструментаў, ад нетаропных, спаважных, нібы ў запасе ў іх была вечнасць, выхадзіла на сцэну — да саміх песняў і мелодыяў, простых той вялікай праставай высокага мастацтва, калі, як кажуць, «ні ўбавіць, ні прыбавіць»...

Канцэрт палекіх спевакоў склаўся з дзвюх частак. У першай пелючы гурты «паказалі» калядарныя і сямейна-абрадавыя песні, у другой, які сказаў існуючая прапаганда твораў чыстэрафічных калектываў мастацтвазнаўца Зінаіда Мажайка, — лірычныя песні, якія спяваюцца кабы калі. Песня за песняй — і ў зале не засталася месца ні аб'яважасці, ні прадурасці. Волпесні гучелі, ператвараліся ў абыякую, усё часцей чуваць былі крыкі «біс»...

Асабліва шмат апладысмантаў, які ў першы прыезд, выпала на долю тонежскіх спевакоў Марыя і жанкі Сцяпана і Марыі

Людзі Васіля Шведы выраблена са звычайнай сасны.

Фота А. КАЛЯДЫ.

Людзі Васіля Шведы выраблена са звычайнай сасны.

Фота А. КАЛЯДЫ.

Людзі Васіля Шведы выраблена са звычайнай сасны.

ПОЧЫРК КІНАМАТАРАЎ СТАЛАСЯ

Аматарскае кінамастацтва перажывае зараз перыяд стаўлення і актыўных пошукаў самага сабе.

Сёлета наглядзець высокі прылыў творчай актыўнасці аматараў кінамастацтва. Многія работы, інжынеры, каласнікі, вучоныя, студэнты, піянеры, ваеннаслужачыя ўзялі ў рукі камеры, каб паказаць дасягненні беларускага народа за 50 год, расказаць пра свой народ, сваю рэспубліку, горад, раён, аб сваім прадпрыемстве ці калектыве. Сотні кінааматараў, дзесяткі аматарскіх кінастудыі пры палацах культуры і клубах, на заводах і будоўлях, у інстытутах і школах і дзесяткі непадобных аздан на другіх кінамастацтвах.

У Мінску адыбыся VII традыцыйны абласны агляд аматарскіх кінамастацтваў, прысвечаны 50 годзе БССР і КПБ. На яго было прадстаўлена 40 работ. Усе яны нарадзіліся ў гучнай жыццёвай, іх стварылі творчыя калектывы, якія складаюцца з самадзейных рэжысёраў, апэратараў, сцэнарыстаў, мастакоў, асвятляльнікаў, дыктараў.

Кінааматары і студыі сур'езна сталі займацца гісторыя-хранікальным і дакументальным кінамастацтвам. З вялікай цікавасцю глядзяч іх творы, якія расказваюць аб памятных мясцінах Беларусі, званых з рэвалюцыйнымі падзеямі і барацьбой беларускага народа супраць нямецкага фашызму, з аднаўленьнем народнай гаспадаркі. Шмат кінамастацтваў прысвечана прапагандае баявых традыцый Узброеных Сіл ССР, спартыўнай тэматыцы, а пачынаюць прапуючыны. Ёсць фільмы этнаграфічныя, ёсць ігравыя, мультыплікацыйныя і іншыя. Занятасць аматарскага кіно ўсё часцей прымушаюць аб'екты сваёй камеры ўглядацца ў творы простых працаўдзельнікаў. Сярод іх яны

шукаюць і знаходзяць героўў сваіх фільмаў.

Найбольш моцная кінастудыя — «МАЗ» (Мінскі аўтазавод). Ёю ўжо некалькі гадоў кіруе Ул. Захарав. Пасля мінулых аглядаў студыя творча вырасла і сёлета парадвала работамі разнастайнага жанру. Цікава задуманы і зняты, у рытме эмансываваны кінафільм «Мой горад». Аўтарскі тэкст скупа, але трапіна дапаўняе кінарэжысёр. На нашых вачах узнікае вобраз горада. Апэратар па-майстарску пераходзіць ад агульнага плана да буйнага і сярэдняга. Нядарна вырашана музычнае афармленне фільма. Журні прасудзіла фільму гадоўны прыз і дыплом I ступені. Фільм рэкамендваны на рэспубліканскі агляд.

Добры аглядаў журна атрымаў і кінафільм «Заводская алімпіада» гэтага ж калектыву. Ён стварэ святочны, радасны настрой, выклікае годасць за спартсменамі прадпрыемства — думкі, настольныя, адважныя. Але фільм яшчэ больш выйграў бы, каб некаторыя другародныя кадры былі скарочаны, бо яны зніжаюць дынамічнасць рэкавізу. У музычным афармленні таксама ёсць «агрэхі».

На рэспубліканскі агляд рэкамендваны таксама фільм «У «свабодным» свеце» гэтага ж калектыву, які адна з лепшых апэратарскіх работ на ўсім кінамастацтвам плены. Фільм ігравы, ён расказвае аб укладзе жыцця ў сённяшняй Амерыцы. Дзеянне адбываецца ў адным з кабарэ ЗША. Стваральнікі фільма нядарна даносіць палітычны сэнс падзеяў. Як нешто трэба адзначыць, у фільме заповалена развіццёва сюжэт. Ігра самадзейных артыстаў таксама пакідае жадаць лепшага.

Кінааматар Г. Стаскевіч з гэтай жа студыі зняў нядарны фільм «Каралеўства Камбо-

джа». Фільм хранікальны, каляровы, ён расказвае аб жыцці і побыце народаў Камбоджы.

Разам з тым, не ўсе фільмы студыі «МАЗ» вылучаюцца прадуманасцю. Так у кінафільме «Кветкі» аўтары ўхіліліся ад задуманай тэмы такавоачы сляду ў нейкай самі. Непска зроблена стужка і з чыста тэхнічнага боку. Як набор выпадковых кадраў глядзіцца кінафільм «Культура і рэаліты».

Некаторых поспехаў дасягнула аматарская кінастудыя школьнага завода «Залесе» Вілейскага раёна. У кінафільме «Вілейшчыны за 50 гадоў» (34-міліметровая кінаплёнка) сабраны багаты матэрыял, які расказвае аб поспехах Вілейскага раёна за гады Саветскай улады. Фільм зроблены на добрым тэхнічным узроўні. Ён адзначаны дыпломам III ступені з яго стваральнікі каштоўным падарункам. Гэтая стужка таксама рэкамендвана на рэспубліканскі агляд.

Фільмы, прадстаўлены на VII абласны агляд, лічыцца раз паўвэржваюць тую агульнавядомую ісціну, што без добрай рэжысуры, без дасканалата валодання апэратарамі сваёй «зброяй», без умелай выбіраў тэматыкі, неабходна нешта стварыць наўзнаўную стужку. У гэтых адносінах вельмі характэрныя кінафільмы «Сёмы традыцыйны» і «Сцяг Кастрычніцкага» (студыя мотавелазавода). У іх вельмі дакладна апэратарска работа. Часам проста адзідушны, як умела выбраны пункты здымкі. Глядач у кожным кадры фільма «Сёмы традыцыйны» адчувае волю да перамогі ўдзельнікаў спарбортнаў. Шмат характэрных і цікавых дэталей знойдзена апэратарамі-аматарамі ў фільме «Сцяг Кастрычніцкага» які аспявае аб жыцці еўрапейскіх сацыялістычных краін. Журні справядліва пусудзіла гэтым фільмам прызы за апэратарскае майстарства

І дыплом I ступені. Дыплом I ступені за рэжысёрскае апэратарскае майстарства адзначаны таксама фільм «У «свабодным» свеце», за апэратарскае майстарства — «Аперэцыя «Днепр»», дыплом II ступені і нашоўнага прыза Удасцелены за апэратарскае майстарства кінафільмы «Мы і Нарач» кінастудыі «Агеньчык» Палаца культуры Беларускага таварыства глухых і «Наш каленцік» аматарскай кінастудыі «МАЗ».

За добрую работу ў колеры адзначана студыя Мінскага тонкаўкоўнага камбіната (праўнік Ул. Васкавіч) фільм «Асабістае каманднае першынство па лыжам», за нястому следздышкі пошук — аўтары кінафільма «Легенда стала былым» студыя Дома тэхнікі Беларускай чыгункі.

Які ж направаюцца вывады? Як бачна, гадоўным кірункам у развіцці самадзейнага кінамастацтва пакуль што з'яўляюцца дакументальны жанр. Абмежавана яшчэ і тэматыка фільмаў.

Не ўсе работы кінааматараў зладзеныя. Многія студыі або страцілі, або яшчэ не развілі сваю актыўнасць. З 35 аматарскіх студыяў у Мінску і вобласці ў аглядзе ўдзельнічалі толькі 11. Зусім не ўдзельнічалі моцныя некалі студыі мінскіх заводаў аўтаматэчных ліній, імя Вавілава, імя Кастрычніцкай рэвалюцыі, радыёзавода, гадзіннікавага, Беларускага аўтазавода і іншыя. Мабыць, прафсаюзнае камітэты і камсамольскія арганізацыі гэтых калектываў слаба займаюцца развіццём самадзейнага кінамастацтва, не аказваюць аматарам пратрычнай дапамогі ў рабоце.

Зусім няма кінааматараў у сярэдніх тэхнічных і вышэйшых навуковых установах Мінска (выключэнне — політэхнічны інстытут). Дрэнна развіта кінамастацтва ў будучыні арганізацыйны.

А. ЗАЙЦАУ, ст. метадыст Дома мастацкай самадзейнасці Мінскага абласнога савета прафсаюзаў.

НОВЫЯ НАЗВЫ НА АФІШАХ

Гераічным абаронцам Брэсцкай крэпасці прысвечыў свой новы спектакль драматычны тэатр імя Ленінскага камсамола Беларусі ў Брэсце — драму Кастуса Губарэвіча «Людзі і каменні», напісаную драматургам па дакументах, якія сталі вядомымі ў апошнія гады. Паставіў спектакль народны артыст рэспублікі Г. Волкаў. Дыкарыста мастака А. Марозова. Гадоўны ролі ў спектаклі выконваюць заслужаныя артысты БССР В. Укусцаў, Ю. Уласаў, С. Яўдошанка, Г. Тонараў, акцёры В. Пестуноў, В. Ванцін, Н. Ганчарніка, А. Вятохін, Р. Барозва, З. Собалева і іншыя. Музыку напісаў кампазітар М. Русін.

На здымку, які зробіў для «Ліма» М. Папоў, — артыст Барыс Укусцаў у ролі палкавога камісара Зіміна.

ЧЫТАЧЫ

ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ

□ Каля 50 канцэртаў даў сёлета Столінскі асяродны ансамбль «Юнацтва», якім кіруе настаўнік музычнай школы У. Міцкевіч. Самадзейныя артысты выступалі не толькі ў сваім раёне, але ў суседніх — Пінскім і Дунілаўскім. Таксама выязджалі да сваіх украінскіх сяброў у Дубровіцкі раён Валынскай вобласці.

□ Цяпер артысты ансамбля старанна працуюць над праграмай «Святочнага аб'яднання» канцэрта.

□ Умела прапагандаюць кіну работнікі Парычскага і Сасновоборскага сельска-аграмацыйнага газэтаў «Светлагорскага раёна». Тут ёсць тэматычныя выстаткі, прысвечаныя 100-годдзю з дня нараджэння У. І. Леніна і юбілею рэспублікі. Сярод пакунінаў, а таксама ў маласлах і саўгасках арганізаваны збор замацаў на кіні па тэматычных планах.

□ Работнікі райспансюза паспяхова выканалі дзесяцімесячны план продажу населенцтва літаратуры.

□ Вялікую работу па падрыхтоўцы да юбілею рэспублікі і Кампартыі Беларусі праводзіць актывіст Пашковіцкай сельска-аграмацыйнага бібліятэкі Ворунаўскага раёна, вяртаедавае ўлюбены ў сваю справу чалавек Ганна Міхайлаўна Венціц. Тут часта праводзіцца дыскусія, бібліяграфічны агляд, канферэнцыйна-чачаю, арганізавана юбілейная выстатка літаратуры.

□ У Маладзечанскай цэнтральнай бібліятэцы імя Крупскай адкрылася юбілейная кініжная выстатка на тэму: «Нам сёння пяцьдзесят». Яе рэ-

дзель «Нам партыя Леніна шлях азарыла», «За Уладу Саветам», «Квітней, рэспубліка наша» і іншыя расказваюць аб слаўным паўвекавым шляху Саветскай Беларусі.

Ул. МАЧІГІНОВІЧ.

□ Каленцік Пастаўскага народнага тэатра ажыццявіў застаноўку спектакля па гераічнай драме Кастуса Губарэвіча «Першы ўроц».

□ У рабочае семінара, апрача слухачоў прафсаюзнай школы, прымаюць удзел кіраўнікі масавых сэнтураў і дырэктары дамоў і палацаў культуры Віцебска, Оршы, Полацка, Наваполацка і іншых гарадоў вобласці.

І. КОМЛЕУ.

□ Ад імя і да імя — гэтымі словамі вядомай песні мог назваць сваё падарожжа В. С. Кадзашэўскі. 14 чыстаў, кіламетраў праехаў ён з жонкай і сынам на аўтамабілі ад Петрапаўлаўска-Камітэцкага да Брэста, ад дэлемаўскай граніцы да зноўнага рубіжы нашай краіны. Васіль Станіслаўвіч — работнік пажарнай аховы, а яго жонка — аўтамабілістка «Петрапаўлаўскі». Самы турністаў — энтузіст і ўдзельнічае ў вачасных мотасаборах з дня нараджэння У. І. Леніна, які падарожжаваў са «Зоркай».

Г. ЛЯНКЕВІЧ.

□ Нама таго дні, каб на будоўлях, у цэхах, і маласлах Віцебскай вобласці не з'яўляліся чалавекі з кінакамерай. У гэтых перадаб'яльных дні шмат работ у апэратарскай студыі з'яўляецца. Яны ствараюць дакументальны кінамастацтва пра аднаўленне Віцебшчыны і яе людзей.

Г. КУРЫЛОВІЧ.

З АЛА опернага тэатра. Павольна расне святло. Па ўзмаху дырыжорскай палачкі артысты арэстры паднялі інструменты. Пачаўся спектакль.

Ля аднаго з кантрабасаў стаіць хударлы, высокага росту чалавек. Ён уважліва ўслухоўваецца ў гучанне арэстры, асабліва тады, калі ўстапоўвае скрыпкі, — у арэстры опернага тэатра ён добра ведае голас кожнай. І не толькі голас...

Вось тую скрыпку ён аднойчы не толькі «падлячыў», а нават зрабіў ёй грунтоўную аперацыю. «Перасаднай» кавалачка дэкі з другога інструмента. І трансплантатцыя удалася: скрыпка прыняла «іншароднае цела» і загучала, як да «хваробы». Струна «рэ» нават запела ў верхнім рэгістры мякчэй. Прыёма, калі тае «пацентыты» спяваюць на ўвесь голас і перадаюць тонкія нюансы.

Зваць музыканта і «доктара скрыпак» — Андрэй Міхайлавіч Чайкоў. Сёння ён крыху ўсхваляваны. Славутая скрыпка нае сола з балета «Лебядзінае возера» будзе іграць на яго — ім самім зробленай — новай скрыпцы канцэртмайстара арэстры заслужаны артыст БССР Л. Гарлік. Загучала яна пасля акорда арфы. Першыя такты прапсывала плячотна і шпёла. Потым голас стаў больш усхваляваны і рашучы. Біскытныя пасажы гучалі ва ўсіх рэгістрах.

«Можна гэту чую толькі я? А там у залі? Ці даходзіць гук да балкона?» — хвалюецца Андрэй Міхайлавіч. Раптам падсярожыўся — здаецца, нешта не тое. А можа толькі падалося? Столькі дзён і начэй прасядзеў над ёй! Так хацелася стварыць дасканалы інструмент.

У антрактэ яго павіншавалі сябры. А Леў Гарлік, выканаўца, сказаў:

— Скрыпка, як каліш, адпавядае сусветнаму стандарту. Ёй падудзаны і пяна, і магнутне форта. Чыста гучыць. Толькі хацелася б большай яркасці тамбу на струнах і з соль. Я з задавальненнем буду іграць на ёй і спадзяюся даць інструменту пусцёнку ў жыццё.

...У невялікім пакоі, ля варштата, застаўленага маленькімі ціскамі, мініяцюрымі габлікамі, пліткамі і бутэлькамі з ланкамі, побач з паламаным смычковым лямбэжым скрыпка. Яна забітавана — быццам параненая. Яшчэ ўчора спявала, кранала пацхуны людзей. Выпадковы неасцярожны штуршок зрабіў яе маўклівай і сумнай. Скрыпку прынеслі да Андрэя Міхайлавіча — з надзеяй, што чароўныя рукі майстра вернуць яе да жыцця.

Вось ужо многа гадоў прыходзіць са сваімі інструментамі музыканты, педагогі, студэнты да гэтага сціплага, улюбленага ў сваю справу чалавека. Адзіно прасіць заклейці трэшчыну, другі — знайсці патрэбнае дрэва для падстаўкі, трэці — зрабіць інструмент больш зручным і больш «галасцітым». І нікому Андрэй Міхайлавіч не можа адмовіць. Але больш за ўсё любіць ён майстраваць скрыпкі. А пачала гэта захапленне тады, калі падласак Андрэйка ўпершыню ў сваім хлапецкім жыцці пацху гучыў чароўнага інструмента. Ма ра зрабіць самому скрыпку не давала яму спакою. І ён вяртаўся ў скрыпку з дошкаў — такую, як у суседа Міхаіла. Надагнуў струны, да палкі прыладкаваў конкі валас. Хлапчук быў шчаслівы. Разам з тарманістам ён іграў дзяўчатам на вечарынах...

Міналі гады. Андрэй Чайкоў разам з іншымі хлопцамі прышоў на будоўштва чыгункі пад Мінскам. Вучыўся ў школе ФЭН. Працаваў токарам на машынабудоўным заводзе ў Магілёве.

Г. КУРЫЛОВІЧ.

Але музыка не давала спакою, вабіла, клікала і Андрэй паступае ў Мінскі музычны тэхнікум на класе кантрабаса. Калі закончыў навучанне, яго запрасілі ў сімфанічны арэстр філармоніі. Сумесная работа з выдатнымі выканаўцамі, сярод якіх былі праслаўленыя скрыпачы і вялікачлівы, рабіла валадэе ўражанне на маладога музыканта.

Слухаючы, як гучыць смычковыя інструменты вялікіх італьянцаў, Андрэй думаў, што калі б яму далі скрыпку на некалькі дзён, ён, пэўна, здолеў бы раскрыць тайну старажытных майстроў, пра якіх расказвалі дзівосныя гісторыі і легенды. Яго трывожылі гаворкі пра забытыя спосабы стараіх італьянскіх май-

таў, — гаворыць Чайкоў.

Андрэй Міхайлавіч ўміхаецца, калі я пытаюся, які зракуме скрыты наладкі інструмента: — Ніякіх таямніц няма. Калі чалавек не ведае свайго рамяства, у яго ўнікае няўпэўненасць, а разам з ёй і думка, што існуюць нейкія «справядлівыя скрыткі», якіх ніхто не разгадае...

Ён узнімае да падборніка скрыпку, кранаецца смычковым струн, услахоўваецца — быццам доктар, які прыніхнуў статаскопам да валогага цела дзіцяці.

— Гэта мая апошняя работа. Зараз я заняты наладкай дэкі і пошукамі патрэбнага гуку.

Я бяру інструмент і пачынаю іграць. З ніжняга рэгістра хутка «набраў» вышнюю і, зноў мяняючы пазіцыі, іграю на баску. Не ўсё здавальняе мяне. Няма поўнай «аддачы» гуку на асобных струнах. Андрэй Міхайлавіч, заўважыўшы гэта, кажа:

— Трэба яшчэ нямаля папрацаваць, каб скрыпка загучала... Як належыць спраўднай скрыпцы...

А я ўспамінаю, як ён аднойчы зрабіў невялікую вялачэль для дэкі. «Выпрабаванні» інструмента праводзіў выдатны вялачэльнік, заслужаны артыст УССР Міхаіл Якушкі. Ён іграў са мямля-мудрагелістыя пасажы і зноў, і зноў праслухоўваўся да высакароднага, бархатнага тамбу вялачэльні.

— Зрабіце другі такі інструмент, толькі большы, і гэта будзе ваша вялачэль перамога!

Другую вялачэль пакуды што стварыць не давалася: не знайшоў патрэбнага дрэва, Андрэй Міхайлавіч шукае яго настольва. Іншы раз знаходна прыходзіць нечакана. Так быў знойдзены клён, які людзі хацелі пусціць на паліва. Так былі знойдзены — пры рамоне дома — патрэбныя дошкі. З іх, клён, і дошак, былі зроблены скрыпка, вялачэль і альт, на якіх іграюць музыканты кансерваторыі і арэстры.

Рукі музыканта часам параўноўваюцца з рукамі хірурга. Што ж, калі гаварыць пра Андрэя Міхайлавіча, такое параўнанне толькі больш спавядлівае. Добры артыст арэстры, ён яшчэ і чубы «доктара» скрыпак, і вынаходца-майстар. Яму падначальваецца і гук, і сам інструмент.

...Гаснуць агні нашога Мінска. Позні час. Схіліўшыся над скрыпкай, працуе Андрэй Чайкоў. А раніца прынясе інструмент у арэстр, на суд сяброў-музыкантаў.

Р. ГЛАЙХЕНГАУЗ.

50 ЭКСПЕРІМЕНТАЛЬНАЕ БЮРА ЛІМА

ВЫ ПАДЫШЛИ да велічавана, а калонамі будынка на плошчы Свабоды ў Мінску. Перш чым адыйсці дзверы ў вестыбюль, памоўдзьце хвілінку на прыступках. Чухець вулей, шматгалосы вулей... У кожным акне — сваё пясня, сваё мелодыя — то зноўка, не-маладога іскрыстага, то стрымана велічавана, а дзе і проста гамы, гамы... Гэты незвычайны дом — Беларускае дзяржаўнае кансерваторыя імя А. В. Луначарскага, самы, калі можна так сказаць, музычны дом рэспублікі.

Зойдзем у вестыбюль. На нас паказваюць вачыма глядзіць іліч — у вестыбюлі ўзвышаецца скульптура Леніна. З боку падмыюцца маршавыя лясцы на верхняй паверхі. Гэты вестыбюль нібы дзельці будынак не дзве палавіны.

Колькі ўспамінаў хвалюючы зараз член Кансерваторыі я аддае ўжо каля 35 гадоў свайго жыцця. Беларускае дзяржаўнае кансерваторыя стварылася ўвосені 1932 года. Для выхавання першых у гісторыі Беларусі музыкантаў з вышэйшай адукацыяй былі запрошаны чужоўныя педагогі. Як сёння памятае у В. Самачыў — вучэніц В. Сарфанова, Е. Зільбергер — выхаванку выдатнага прафесара Венскай музычнай акадэміі Л. Гедоўскага, скрыпка-ансамбліста і дырыжора А. Басмертнага — выхаванца вядомага прафесара Пецярбургскай кансерваторыі І. Малбандзіяна, лаўрэатаў Усеагульнага і міжнароднага конкурсу скрыпачаў і вялачэльніста А. Амідона і А. Уласова. Сярод выкладчыкаў-вакалістаў асабліва зацікавілі праслаўленыя салі-

У КОЖНЫМ А К Н Е -

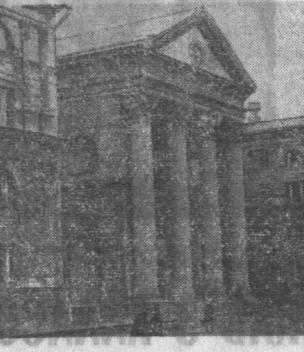
НА ПЕСНІ

творчай удачы маладыці! Сам тут жа садзіўся за рэалы, праіграваў. Аднак быў і багатымі ў крытыцы, выхоўваў рэалізм у творчасці, любоў да музычнага фальклору.

У даваеннай кансерваторыі займаўся шмат таленавітых студэнтаў і па ішчых сацыяльнасцях. Хто не ведае лаўрэатаў Дзяржаўнай прэміі ССРР, міжнароднага ўсеагульнага конкурсу салістаў В. Лікага тэатра Веранкі Барысена і Левадзі Мяснінікува! А лаўрэата Усеагульнага конкурсу музыкантаў-выканаўцаў 1939 г. А. Астрэмацкага! А саліста Усеагульнага рэалі Івана Картавенку!

У даваеннай кансерваторыі не толькі вучылі. Кансерваторыя праводзіла і вялікую канцэртную работу, у якой прымаў удзел і педагогі, і студэнты. Асаблівым поспехам у міскай публіцы карысталася камерна-інструментальныя і вакальныя канцэрты. Актыўна выступалі першы ў рэспубліцы смычковы квартэт (А. Басмертна, С. Жыў, І. Гурыльнік, А. Азаян). З вялікім поспехам педагогі кансерваторыі выступілі на Дажэда Беларускага мастацтва ў Маскве ў 1940 г. — былі адзначаны ганаровымі званнямі заслужаных дзяржаўнага мастацтва і заслужаных артыстаў БССР.

З году ў год павялічвалася ўплыў кансерваторыі на музычнае жыццё рэспублікі. Хермаістар кан-

серваторыі і. Бары стаў стваральнікам Дзяржаўнай харавой капэлы. З першага выпуску кансерваторыі (1937 г.) быў уключэнным і сімфанічны арэстр толькі што створанай філармоніі.

У час Вялікай Айчыннай вайны гітлерачы разабралі кансерваторыю — вызвалі бібліятэку, музычныя інструменты, а будынак разбурылі. Загінулі на вайне дзесяткі выкладчыкаў і студэнтаў. Многія нашы выхаванцы змагаліся на франтах, у партызанскіх атрадах, удзельнічалі ў канцэртах фронтавых брыгад ці працавалі ў тыле. Шмат рэдасці прыносілі байкам выступленні А. Басмертнага, М. Бергера, В. Барысена, Г. Вангера, І. Жыноўца, Р. Шаршэўскага і іншых членаў кансерваторскага калектыву.

Дзеянне кансерваторыі аднавілася 1 верасня 1944 года. Амаль увесь горад ляжаў у руінах. На першым часе кансерваторыя тулілася ў двух пеккох 42-й школы, які тады стаўла на плошчы Свабоды. Больш за ўсё заняткі праходзілі ў педагогаў дома. Аднак цэлы рад важных тэарэтычных дысцыплін неглы было зусім выкладаць. Потым пад кансерваторыю адваілі будынак на вуліцы Сявядова. Праўда, домам назваць яго было цяжка. Выкладчыкі і студэнты самі крылі яго чарапіцаю. У класах на сценах быў іней, студэнты зацхваліся то ў што мог. Далёкім ад элагантасці быў выгляд Р. Пукста, які тады працаваў выкладчыкам.

Але патроху пачалі абываць. 10 тысяч экзэмпляраў нот прыслалі ў падарунак Маскоўскай кансерваторыі. Гарсават дазволіў кансерваторыі біраць сабе ўсе музычныя інструменты, якія толькі можна было знайсці, і якія не мелі гаспадарэ.

Як сёння стаць у мяне ўважчэ тагачасны мастак дырэктар па навукова-мастацкай частцы С. Мероўскі, чадуці партызан. У старой шпашы-акушцы і лічымкі пакукашчу, стомлены вяртаўся ён з вылазі ў горад. І коц даваўся яму, зораму, зьмёрца пешкі кіламетраў пятначцы (транспарт толькі ашэ не працаваў), апер а сячэўся рэдасцю — удалося выявіць твэр адзі «нічымны рэалі».

А гэты будынак, у які мы з вамі зайшлі, быў пубудаваны для кансерваторыі ў 1957 годзе. Калі перадаваўся ў кансерваторыі займаўся дзясце чалавек, дык цяпер (улічваючы заўвочнае аддзяленне) — больш тысячы. Адкрыліся зусім новыя

